

Любовта

"Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал що дрънка." I. Кор. 13:1. 2

Думата "любов" е станала много прозаична в устата на хората; дотолкова прозаична, че няма вече никакъв смисъл. Когато някоя дума изгуби своя смисъл, обезсолява, а всичко онова, което се обезсолява, няма в себе си сила и вследствие на това, в него настъпва упадък. В органическия свят, когато известна храна влезе в стомаха и не може да реагира правилно върху него, образува се едно състояние, което лекарите наричат "мъчно храносмилане" и което, от своя страна, произвежда известна неприятност на самото тяло. Този закон е верен, не само по отношение на физическия свят, но и по отношение на умствения живот; когато ни се представи една мисъл, която не може да реагира върху нашия мозък и умът ни не може да я възприеме, образува се и у нас същото състояние. Така става и с човешкото сърце: когато едно желание влезе в сърцето на човека и не може да реагира върху него, а сърцето, вследствие на това, не може да го възприеме, образува се пак едно подобно състояние.

Човешкото естество има трояко разбиране върху нещата. Вземете един плод, ябълка червена, пъстра, красива; най-напред нейната форма мами вашите очи; ще вземете, ще я обърнете откъм едната, после откъм другата и страна и ще си съставите чрез очите, според, нейната външна форма и цвят, известно понятие за нея. След като вашите очи свършат този процес, ще приближите ябълката до носа си, да видите дали издава някакъв мирис и вашето обоняние ще определи качеството на тоя мирис. Когато вашето обоняние свърши своята работа, ще поискат вашият език и вашите зъби да опитат ябълката и те ще направят последната операция върху горката ябълка и ще развалят нейната красива дреха и от тази пъстра премяна няма да остане нищо; езикът ще каже: "Тази ябълка е вкусна." Така и любовта има в живота трояко проявление по отношение на хората и поради неразбиране нейните съотношения се ражда онова криво схващане за нея, което съществува у хората. Едни казват, че тя е чувство, други и сила, трети и илюзия и т.н. Какъвто е умът на човека, такъв му е халът, където се казва; следователно, според него ще бъде и схващането му за любовта. За да познаете съждението на един човек върху известен въпрос, вижте какво той говори и пише; за да познаете една жена, посетете я, вижте домът какъв е; за да познаете една готвачка, влезте в кухнята и вижте какво и как готви; за да познаете един войник, пуснете го в бойното поле; за да познаете един учител, трябва да го видите в училището; един свещеник и в църквата и т.н. Всяко нещо трябва да бъде изпитано на неговото място. Следователно, когато дойдем да говорим за значението на любовта в обширен смисъл, разбира се, не всички ще сте готови да разберете това, което мога да ви кажа и за да мога да предам тази мисъл, да ви бъде понятна, трябва да я облека в проста форма. Мога да говоря на език непонятен вам, не защото имам желание да бъда неразбран, но защото има причини, поради които езикът ми може да бъде неразбираем. Когато се роди едно малко дете, майката първо му дава мляко, после, като поотрасте то, приготвя му мека храна, сетне му сдъвква и то, от своя страна, първо смуче и гълта млякото и

много му е приятно; за да му даде майката, обаче, по-твърда храна, трябва да му изникнат зъби, иначе, ще се развали стомахът му. Но преди растенето на зъбите става известен процес и детето боледува. И тогава майката си казва: "Детето има температура, дали няма да умре, ще викам лекар"; обаче, когато зъбите израстат, това състояние минава. И в човешкия живот се явява също такава състояние и когато му дадат твърда храна, любовта, той преминава през процеса на страданията. Следователно, когато казваме "страданията са необходими", подразбираме, че е необходимо да ги минем, да израснат нашите зъби, за да можем да се нахраним с тази твърда храна. Какви са тия зъби и после мога да ви ги изтълкувам; но сега ви казвам, че щом почнат вашите страдания в света, то е признак, че са почнали да ви никнат зъби. Когато минете през този процес, вие сте вече сформирани, имате 32 зъба и сте във възрастта на Христос и 32 години.

Сега, да направя един малък разбор, как апостол Павел е схващал любовта. За да разберем любовта, трябва да сравним това понятие с противоположните нему понятия. Когато човек иска да опише някой предмет, трябва да намери отличителните му белези; описва, напр., един кон, една крава, овца, вълк и т.н. и трябва да намери бележите, които отличават едно от друго всяко от тия животни. В описанието правим разбор обикновено на външната страна, но можем да направим разбор и на вътрешните особености, като изтъкнем разликите, които съществуват между тях. В съвременния свят, всички хора искат да са красноречиви оратори, понеже всеки знае, че един оратор със силата на Словото може да влияе на тълпата. Но апостол Павел казва: "Ако имам всички красноречия, които човешкият език може да добие, нещо повече, дори ако имам красноречието на ангелите, а не разбирам любовта, нищо няма да ме ползва": отношението ще бъде също такава, както когато гледаме една ябълка само отвън. Сега всеки у нас се пита каква ще бъде неговата съдба и оная на България? Ако можехте да пророкувате, всички ще се стекат да ви питат и вие ще бъдете на почит, ако вашето пророчество се сбъдне. Но апостол Павел казва: "И ако имам пророчество, и зная всичките тайни и всяко знание, и ако имам цялата вяра, където и планини да премествам, а любов нямам, нищо не съм." Тия неща, които стават днес, не стават живота. Можете да местите планини и градове, можете да разпределяте цели царства, но всичко това е само външната страна на живота. И по-долу апостол Павел още казва: "И ако раздам целия си имот за прехраната на сиромасите и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам, нищо не се ползвам."

Значи, дори да имате всички дарби, които апостол Павел оповестява, а сме лишени от любов, ние сме лишени от най-важното. Не че тия неща не струват, но са само външната страна на човека, не засягат човешката душа. И той започва по-нататък да описва положителните качества на любовта. Първото нейно качество е дълготърпението. А знаете ли смисъла на търпението? То е основният стълб на живота. Имате ли търпение, можете да постигнете всичко; нямате ли го, нищо няма да постигнете в живота. Човек с търпение е като кораб с котва; човек без търпение е като кораб без кормило. Именно това е отличителното свойство на любовта. Затова е казано: "Бог е любов", понеже Той е дълготърпелив. Дълготърпението е признак на великата любов, която Бог храни към нас. Ако Той нямаше тази любов, не би ни изтърпял досега; не би изтърпял нашето невежество и нашите низости и отдавна би очистил света от нас. И с каквата работа да се заемем, каквито блага и да искаме да добием в живота, за нас търпението е безусловно необходимо. Мнозина казват: "Търпението и това е воля." Не, търпението е велико качество и в човешкия характер няма благородна черта от него. Търпението не се ражда с човека, трябва да се добие. Любовта може да ни дойде даром, но търпението трябва да го придобием. А страданието е един процес, чрез който може да се придобие търпението; този е методът за придобиване на търпение.

За да търпим, трябва да сме заквасени с три основни качества: мъдрост, истина и добродетел. Защо майката претърпява известни грешки на своето дете, а гледа да го възпита? Тя предвижда, че то, макар и да има своите слабости, ще стане в бъдеще велик човек, човек, полезен на своя дом и на своята родина. Именно, като предвижда това, майката си казва: "Аз за това дете ще се изложам на всички несгоди и ще претърпя всички негови слабости." И тя умно постъпва. Търпеливият човек е умен и предвижда бъдещето. Вземете една мома; когато не е още омъжена, тя държи ръцете си много чисти, не иска да ги накваси дори с вода, маже ги с парфюми; но, когато се омъжи, не се стеснява да ги намаже вече в парфюма на детенцето и дори това е приятно. Какво намира тя в това дете? Какво я привързва към него. Да го претеглиш и ще излезе само няколко килограма. В него има една божествена душа, която привлича любовта на майката дотолкова, че тя със своето дълготърпение е готова във всичко да му угоди, грижи се по всякакъв начин за него. Ако останеше да го отгледа мъжът, той би го захвърлил, би казал: "Тази работа не е за мене." Следователно, всяка работа в този свят, за да можем да я свършим, непременно трябва да имаме любов и тя е велик фактор в сърцата на ония, които я имат.

Говоря ви върху любовта в нейния широк смисъл; не ви говоря за същността. Някои хора считат любовта за едно усещане, за едно приятно разположение на сърцето. Това не е любов, защото човек може да пийне половин килограм винце, пак ще му стане приятно на сърцето; за известни болки правите известни разтривки и от тях също усещате известна приятност; но това не е оная приятност, която дава любовта. Когато човек ви люби, може някой път да ви причини и болка: любовта едновременно причинява и страдание и радост и то е нейно свойство. Тя е сила с две остриета: тя милва всички, но и наказва всички. И как ви наказва? Като се отдели от вас, ставате тъжен и казвате: "Нещастен съм." Защо сте нещастен? От отсъствието на любовта. Аз съм щастлив и защо? И защото любовта присъства в мене. Но любовта казва и друго и търпението е пътят по който тя може да дойде в човешкото сърце. Дълготърпението създава условия да се прояви любовта. Без търпение любовта не може да дойде у нас. То е първото основно качество и авангард на нейното идване. Когато усвоите туй търпение в неговото широко разбиране, вие ще видите, че то е голяма сила в ръцете на смелия, на решителния човек и такъв човек има велико бъдеще пред себе си.

Сега, ще оставя думата "благосклонност" и тя е положителната, активната страна на любовта, когато дълготърпението е пасивната, съхранителната страна, при която имате да издържите известен товар; благосклонността е любов готова да гради, да направи услуга някому, комуто и да е и срещнете един просяк, иска да му направите известна услуга, направете я; един ваш приятел има благородни черти, иска да му направите известна услуга, направете му я, макар той и да не е от вашето убеждение и вяра. Искаме хората да ни обичат и да бъдат учтиви, а често ние нарушаваме това правило и освен, че нямаме търпение, но често не показваме поне дължимата към хората обикновена благосклонност. Някои казват, че обичат някого, а говорят на други лошо за него. Ехото на това говорене един ден ще се чуе, защото, каквото човек посее, това и ще пожъне; ако посее ябълка, ябълки ще събере; ако посее тръни, тръни ще пожъне. Не говоря какви трябва да бъдат моите отношения към вас, всякога гледам какви трябва да бъдат отношенията ми към Бога, към любовта, сиреч, към онова, какво се изисква да сторя спрямо своите братя. Как ще разбере моите постъпки, то е второстепенен въпрос, важно е за мене дали съм приготвен, дали мога да изпълня онзи основен закон, който любовта ми налага и мога ли да бъда търпелив, както тя иска, мога ли да бъда благосклонен, както тя желае. Това е нужно за всеки един, за целия свят, за онези, които

действително имат сърце. Онези, които не разбират това и тях ще оставя. Някои питат: "Какво ще стане с лошите, грешните хора?" Това, каквото ще стане с камъните, с мравките, с малките буболечки. Нима мислите, че положението на мравките е по-лошо от вашето? Те са хиляди пъти по-щастливи от вас: те не усещат тия страдания, които вие усещате. Трябва да съжаляваме само ония хора, в които се е пробудило Божественото съзнание, които разбират любовта, доброто и злото, които страдат и се терзаят. Някои хора казват: "Мен не ми върви в света и аз съм нещастен човек." Отговарям: "Защото любовта не те е посетила, затова си нещастен." "А защо не идва?" и "Защото си нетърпелив." и "Ами мъча се да бъда търпелив." и "Хубаво, почнал си." и "Пак не ми върви." и "Защото не си благосклонен." Ще кажете: "Тия неща са много хубави и лесни да ги направи човек, ще ги направим"; но не ги правите. Аз ви казвам като лекар: "Всички сте болни"; защото не съм срещал човек здрав в пълния смисъл на думата; напълно здрави са само светиите и ангелите, които живеят на Небето; хората са болни и разбира се, не в еднаква степен. Един лекар, като влезе в къщата ви, ще ви каже: "Вашата къща не е хигиенична, защото е на север; ще излезете от тая стая, ще се преместите в южна; трябва да държите прозорците доста отворени, за да влиза чист въздух и светлина; ще промените постелката; ще обърнете внимание на храната и т.н." И любовта казва същото и "Вашата стая е на север, нехигиенична, трябва да влезете да живеете в южна стая, където слънцето може да ви огрее", сиреч, тя иска да каже: "Трябва да бъдете търпеливи и благосклонни." Тя казва: "Това са моите две ръце, с които постоянно работя и те са ръцете на любовта." И знаете ли колко струват тия две ръце? Неоценими богатства. Когато имате тия ръце, вие сте в състояние всичко да работите. Повтарям, за да израстат вашите духовни ръце, трябва непременно да имате търпение и благосклонност. Щом се откажете от тия две качества и външните ваши органи не могат да реагират, и вътрешните не могат да се развиват, за да се проявят добродетели. А защо трябва да бъдете добродетелни? Защото добродетелите ще ви донесат всички необходими материали за съграждане на вашата къща, ще ви донесат всички ония сокове, които са необходими за вашето израстване. Добродетелта не е нищо отвлечено, е нещо реално, което винаги е в състояние да гради.

Затуй, онези от вас, които могат да разбират, трябва да схванат в какво се състои търпението в пълния смисъл на думата и не онова търпение да понасяш обиди: то още не е търпение; тайната на търпението е, когато човек ви обиди, да намерите в обидата добрата страна и да я използвате. Обидата и това е един много корав орех, който ви е дал някой; вие трябва да го счупите, да извадите ядката отвътре и да я изядете. И ако можете така да се храните, вие ще станете напълно здрав. Хората, когато говорят лошо за вас, когато ви охулват, те ви дават храна и ако умеете да използвате тая храна, ще бъдете предоволни. Хората ви хвърлят твърди камъни; вие трябва да ги разчупите, защото вътре в тия камъни има съкровища, които можете да използвате и с това да се обогатите. Като отидете у вас, почнете да размишлявате и да се молите на Господа да разберете търпението. Досега много хора се занимават с глупави работи, много християни искат да бъдат велики, знаменити, да имат много знания. Хубаво, знанията сами по себе си ще дойдат, стига да бъдете хора, да умеете да ги възприемете и използвате; те може да бъдат и като сила, която може да облагодетелства вас и вашите ближни, стига да умеете да ги използвате както трябва; но може да бъдат и като раница на гърба на човека.

Любовта не завижда. Значи, за да видите дали ви е посетила Истинската любов, трябва да се поизпитате дали не завиждате. Завиждате ли и няма любов. Любовта трябва да съществува вечно в нашите дела: тя е необходима и в тоя наш живот и в следващия, и в по-друг живот, и колкото по-

нагоре отиваме, толкова по-дълбок смисъл ще намерим в нея. Трябва отсега да хванем този път: друг път за Небето няма. Ще кажете: "Този път е труден, не може ли без него?" и Не може. Без него всякъде другаде можем да влезем, но не и в Царството Божие. Любовта не завижда, на неправдата не отговаря с неправда, на злото не отвръща със зло, всичко претърпява. Разбира се, не казвам, че завистта, че гордостта няма да посетят никога нашето сърце; по някой път ще дойдат, като гости, но и затуй няма да ни съдят; работата е, да не правим приятелство с тях. Но някой път се хванем ръка за ръка със завистта и казваме за хората: "Той е лош, трябва да се пазите от него" и правим живота на човека нещастен. Завистта не е нещо отвлечено, както виждате, това са съществата, които са добили отрицателни качества; дори има на земята хора, които са олицетворение на завистта.

Само след като научим тия две качества и търпението и благосклонността и ние ще научим историята на нашия живот, ще научим защо сме слезли на земята. Пак ще ви припомня примера с житното зърно, че в света няма от всички сегашни плодове по-примерно от житното зърно: ако искате да изучите процеса на търпението, вижте търпението на житното зърно. Без търпение ще имате разочарование. Много хора няма да ви повярват. Ще кажете: "Мене не ме следват хората." Защо ще ви следват: хората не са родени вас да следват? Ще слушат вашето учение, но да ви следват и никога. Питате често: "На кого сте последовател?" На хората, наистина, може да бъдете последователи, но понякога може да бъдете излъгани, докато, ако бъдете последователи само на Бога, няма да бъдете никога излъгани. Един е пътят и Исус Христос го казва: "Аз съм Пътят." Ако не те следват хората, ще рече, ти не си в пътя. Може да каже някой: "Аз не вярвам" и да тръгне по друг път; но един ден без друго ще се убеди, че този е пътят; животът ще му го каже, защото той е един велик изпит. Ама ще кажете: "Убеди ме, че тогава." "Не искам да те убеждавам Аз ти казвам, че този хляб, който ти давам, той ще те нахрани." и "Ама кажи ми от какви елементи е съставен, с каква вода е замесен." и Нямам време. Ще вземеш ли хляба да ядеш?" и "Не искам." Слагам го в тръбата и заминавам. Ще питате също: "Какво е любов, от какви елементи е тя съставена?" Ако много питаш, ще я сложа в торбата, ще я метна на гърба и ще тръгна на път по-нататък; ще ти кажа: "Нямам време да разправам сега тия въпроси." Животът е нещо положително и опитайте, вземете, найте се от този хляб и ще видите. Любовта е храна на живота: без нея не може да се живее и да се постигне нещо в света. Някои хора имат твърде смътно понятие за любовта било по отношение на търговия, било в учение, било във война. Всякъде трябва да имаме любов; тя е велика сила. И тази сила, с която аз повдигам туй стъкло, също е любов. Същата тази сила може да се сложи и в един топ, да хвърли граната и да убие много хора, може да се прояви в земетресение, може да разруши дори и цялата земя, може да създаде и един свят. То е отношение в нейната употреба и как се употребява известна сила. Любовта е една сила, която чрез известно регулиране може да се използва. Хората са себелюбиви и като дойде любовта, искат да я затворят в себе си. Но, ако тя беше затворена в нас, ще разруши нашите стени и ще излезе навън. В такова жилище, в каквото искаме да я затворим, не може да стои. И се ражда смърт. Смъртта е процес на разрушение на всякаква егоистична мисъл и желание; с нея Бог разрушава всички огради, в които лошите духове са се вградили. Нашето сърце и нашият ум трябва да имат всички условия, за да я възприемат. Тя е тиха, спокойна, но същевременно със своите действия тя е сила ужасна. Когато сме в хармония с нея, светът е блаженство; не сме ли в хармония, няма по-опасна сила в природата от любовта. И затова хората от практика казват: "Който много обича, много и мрази." Колкото тя е силна в положителната страна, толкова е силна в отрицателната; затова трябва да бъдем с нея много внимателни. Когато я имаме, да не действаме отрицателно, защото тя тогава действа разрушително и явяват се болести, страдания, разрушение на цялото общество. Мнозина казват, че Господ е любов и като Любов, не

трябва да наказва. Господ, като е толкова благ, е в същото време и взискателен. Като ни види недоволни, казва: "Сложете му един килограм на гърба." Ние питаме: "Защо ми слагат тази тежест?" Но Той, без да отговори, казва: "Сложете му още един килограм." и "Ама не мога да нося." и "Сложете му още един килограм." И като ни притисне така, не можем да мърдаме. Тогава почваме да казваме: "Господи, прости ми!" и "Снемете му един килограм", отговаря Господ. Повтаряме молбата. и "Снемете му още един килограм." Колкото повече се молим, толкова повече килограми ни се снемат от гърба. И като снемем цялата тежест, Господ ни пита: "Е, научи ли урока?" и "Научих го хубаво." и "Ако искаш да не те товаря вече, трябва да бъдеш благосклонен и търпелив спрямо околния свят, към всички, които са около тебе, както и те към тебе трябва да бъдат благосклонни и търпеливи; тия малки твои братя може да грешат, но ти трябва да имаш търпение, както аз търпя; в деня, в който престъпиш закона, ще почна пак да те товаря." и "Не мога да нося." и "Ще носиш." Аз ви казвам как можем да се освободим от нашия товар. Всеки от сърце трябва да каже на Господа: "Аз съм благодарен от душа и